

Waarom leent de bank geld aan mensen die niets hebben?

24 november 2022

Michelle Ginée

Michelle Ginée is maatschappelijk werker bij een OCMW, single zonder kinderen en gaat door het leven met een brede glimlach, tenzij ze boos is.

© Unsplash / Towfiq Barbhuiya

Huisbezoek

Ik was op huisbezoek bij een koppel met twee aandoenlijk schattige kinderen met pretlichtjes als ogen. In de ogen van de mama scheen echter geen licht. Ze keek dof en zorgelijk voor zich uit. Mijn huisbezoeken zijn dan ook geen plezierbezoekjes. Ik bel bij mensen aan om een groot probleem op tafel te leggen.

‘Mijn huisbezoeken zijn geen plezierbezoekjes.’

In mijn job gaat dat vaak over mensen met een huurachterstal, groter dan drie maanden. De huiseigenaar heeft dus redenen om naar de vrederechter te stappen, de huurovereenkomst te ontbinden en het gezin met de schattige kinderen op straat te zetten. Maar voor er zulke draconische maatregelen volgen, ga ik dus op huisbezoek om te bekijken of de situatie nog om te buigen valt.

Het goede nieuws: vaak zijn er nog oplossingen. OCMW's laten huurders niet aan hun lot over. Maar plezierant zijn die bezoeken natuurlijk niet. Want of nu het OCMW de huurschuld ten laste neemt en met de huurder een afbetaalplan afsprekt, of er een afbetaalplan komt tussen huurder en verhuurder, er gaat altijd een zeer grondig onderzoek aan vooraf om te zien wat realistisch en haalbaar is.

En zo'n onderzoek is natuurlijk niet leuk voor de huurder. Nogal confronterend ook om je lege portefeuille en moeilijke gezinssituatie open en bloot te tonen aan een vreemde.

Tegenslag

Het gezin waar ik op huisbezoek ben, is nogal transparant over hun situatie. Inderdaad, ze hebben huurachterstal. Wel betaalden ze elke maand zo veel ze konden, maar regelmatig niet de volledige huurprijs. En dan loopt de huurschuld snel op.

‘Een van de schattige dochtertjes kreeg gezondheidsproblemen. Ziekenhuis in, ziekenhuis uit. Alles wat je niet wil.’

Wat aan de basis ligt van de tekorten? Bij dit gezin zijn er verschillende redenen, maar ze wijzen allemaal naar een zekerheid: hun budget is ontoereikend om op het einde van de maand een buffer te hebben voor een tegenslag. En een tegenslag is hen zeker overkomen. Een van de schattige dochtertjes kreeg gezondheidsproblemen. Ziekenhuis in, ziekenhuis uit. Alles wat je niet wil.

Om een lang verhaal kort te maken: de ouders kregen hoge facturen en konden die niet betalen. Ze kregen verschillende deurwaarders op hun dak en zaten met de handen in het haar.

Lenen bij de bank

Als een soort van wanhoopspoging, gingen ze naar de bank voor een lening. Met die lening konden ze alle openstaande schulden in een keer betalen, geen bijkomende kosten en geen inbeslagname van goederen. Probleem opgelost, zo dachten ze.

‘Er zijn mensen die maandelijks meer afbetalen voor hun persoonlijke lening dan dat ze huur moeten betalen. Zo ontstaan er vreselijke tragedies.’

Helaas: die oplossing is nefast voor deze mensen. Met een gewone schuldeiser valt te praten over afbetaalplannen of uitstel van betaling. Maar bij een bank is dat een ander paar mouwen: wie niet betaalt, is meteen de pineut.

Wat ik niet begrijp: heel wat mensen die absoluut niet solvabel zijn, kunnen toch persoonlijke leningen afsluiten. De ene om bestaande schulden af te lossen, de andere om nieuwe meubels te kopen of voor een familiebezoek in hun vaderland. Allemaal aan torenhoge rentes en met maandelijks aflossingen waarvan de bank vooraf weet dat ze die niet terugbetaald krijgen.

Te vermijden tragedies

Ik kom op huisbezoek bij mensen die maandelijks meer afbetalen voor hun persoonlijke lening dan dat ze huur moeten betalen. Zo ontstaan er vreselijke tragedies, zoals bijvoorbeeld brooddozen die 's morgens leeg naar school gaan.

Banken kunnen heel wat leed vermijden door aan kwetsbare gezinnen een persoonlijke lening doodeenvoudig te weigeren. Of mensen bij een betaalprobleem meteen naar het OCMW door te verwijzen. Niet dat wij alles voor hen kunnen voorschieten, maar we kunnen wel veel oplossingen aanreiken: van tussenkomsten tot haalbare betaalplannen bij de schuldeisers en budgetbegeleiding of -beheer om terug alles op de rails te krijgen.

‘Ik ben vaak boos en juist dat maakt me een goede maatschappelijk werker’

Het OCMW zou ook een mandaat moeten krijgen om bij bestaande leningen lagere afbetaalplannen te bedingen bij de banken. Dat zou kunnen verhinderen dat sommige mensen snel in grote problemen raken.

Hoe het uiteindelijk afliep met het gezin met de twee schattige kindjes? Met hun budget was het onmogelijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Ze gingen in collectieve schuldenregeling bij een schuldbemiddelaar en wij namen hun huurschuld ten laste. Ze betaalden hun huur voortaan correct. Maar gingen wel een moeilijke periode tegemoet die vermeden hadden kunnen worden.